

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) Ing. T. M., b) Ing. M. M.**, oba zastoupeni JUDr. Janem Tuláčkem, advokátem se sídlem Hošťálkova 1949/29, Praha 6, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Příbram, ze dne 24. 10. 2006, č. j. 2695/92, 3834/92, 4153/02, 4158/92, R VI 7/2006, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Dipl. Ing. J. C.-M.**, zastoupen Mgr. Liborem Kaslem, LL.M., advokátem se sídlem Palackého 1, Praha 1, **II) K. C.-M.**, zastoupena JUDr. Tomášem Nahodilem, advokátem se sídlem Slezská 36, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2014, č. j. 46 A 57/2012 – 364,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2014, č. j. 46 A 57/2012 – 364, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) byli zapsáni v katastrální evidenci jako vlastníci pozemku parc. č. 1437/2 v katastrálním území Dobříš (dále jen „pozemek“).

[2] Ministerstvo zemědělství - Pozemkový úřad Příbram (dále jen „pozemkový úřad“) v záhlaví specifikovaným rozhodnutím (dále jen „správní rozhodnutí“) osobám zúčastněným na řízení přiznal na základě restitučních předpisů vlastnické právo k pozemku. Účastníky tohoto řízení bylo město Dobříš, jakožto povinný, a osoby zúčastněné na řízení, jakožto restituční. Stěžovatelé účastníky řízení nebyli. Na základě rozhodnutí pozemkového úřadu následně katastrální úřad zapsal vlastnické právo osob

zúčastněných na řízení k pozemku do katastrální evidence. Zápis ohledně vlastníka pozemku tak byl v evidenci duplicitní.

[3] O provedení zápisu osob zúčastněných na řízení jako vlastníků pozemku na základě správního rozhodnutí informoval stěžovatele Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Příbram přípisem ze dne 13. 11. 2007.

[4] Nejvyšší správní soud dále rekapituluje relevantní momenty dosavadní složité procesní historie tohoto případu.

[5] Osoby zúčastněné na řízení za účelem odstranění této duplicitnosti podaly žalobu na určení jejich vlastnického práva k pozemku u Okresního soudu v Příbrami. Tato žaloba směřovala proti nynějším stěžovatelům. Ti v tomto řízení před okresním soudem vedeném pod sp. zn. 14 C 53/2008 podali dne 30. 5. 2008 protinávrh, kterým se domáhali „odklizení“ správního rozhodnutí a určení, že vlastníci pozemku jsou oni. Soud tuto vzájemnou žalobu vyloučil k samostatnému řízení pod sp. zn. 10 C 230/2010 a následně žalobu zamítl pro opožděnost. Krajský soud v Praze rozhodnutím č. j. 28 Co 151/2011-544 toto rozhodnutí potvrdil. Následně však Nejvyšší soud předchozí rozhodnutí obou soudů zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Příbrami k dalšímu řízení. Okresní soud se následně odmítl zabývat protinávrhem stěžovatelů z důvodu nedostatku jejich aktivní legitimace. Toto rozhodnutí následně potvrdil krajský soud a věc se nyní díky dovolání stěžovatelů nachází opět u Nejvyššího soudu.

[6] V původním řízení před Okresním soudem v Příbrami vedeném pod sp. zn. 14 C 53/2008 soud rozhodl tak, že žalobě osob zúčastněných na řízení vyhověl. I v tomto řízení však stěžovatelé podali protinávrh, a to na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí. Okresní soud považoval tento návrh za uplatněný ke dni 20. 4. 2010. Soud ohledně tohoto protinávrhu řízení zastavil a stěžovatele odkázal na možnost podat návrh ve správním soudnictví. Správní soudy jsou totiž na rozdíl od soudů rozhodujících v občanském soudním řízení kompetentní k rozhodování o nicotnosti rozhodnutí správních orgánů.

[7] Následně stěžovatelé podali při zachování lhůty jednoho měsíce dle § 72 odst. 3 věty první s. ř. s. žalobu ve správním soudnictví, kterou se domáhali vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí.

[8] Krajský soud tuto žalobu napadeným usnesením odmítl. Důvodem odmítnutí byla její opožděnost. Jelikož stěžovatelům napadené správní rozhodnutí nebylo doručeno, lhůtu pro podání žaloby je třeba počítat od okamžiku, kdy byli o rozhodnutí bezpečně informováni. Tento okamžik dle krajského soudu nastal doručením přípisu katastrálního úřadu ze dne 16. 11. 2007. Jelikož návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí byl stěžovateli v občanském soudním řízení uplatněn až dne 20. 4. 2010, jedná se tak o návrh opožděný.

II. Kasační stížnost

[9] Stěžovatelé napadli usnesení krajského soudu včas podanou kasační stížností. Důvody této stížnosti podřadili pod § 103 odst. 1 písm. c), písm. d) a písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.). Jediným přípustným důvodem je však

důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, neboť to je jediný možný důvod kasační stížnosti směřující proti usnesení o odmítnutí návrhu.

[10] Dle stěžovatelů krajský soud nesprávně posoudil otázku opožděnosti podané žaloby.

[11] Stěžovatelé namítají, že byli opomenutými účastníky řízení. Těm lhůta k podání žaloby dle judikatury Nejvyššího správního soudu počíná běžet až při kumulativním splnění dvou podmínek: (1) seznání úplného obsahu napadeného rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu, a (2) možnost se proti němu účinně bránit opravnými prostředky.

[12] Hlavní argument stěžovatelů obsažený v obsáhlé kasační stížnosti spočívá v nesplnění podmínky ad 2, tedy že neměli možnost se proti rozhodnutí účinně bránit. Tato možnost totiž předpokládá nejen seznámení se s textem správního rozhodnutí, ale i s podklady pro jeho vydání. Teprve tím je totiž zajištěna možnost *účinně* formulovat argumenty o nezákonnosti či nicotnosti správního rozhodnutí. O toto nahlédnutí se bezúspěšně pokouší již šest let.

[13] Je pravdou, že o rozhodnutí pozemkového úřadu se stěžovatelé dozvěděli z přípisu katastrálního úřadu. Přílohou tohoto přípisu ale rozhodnutí pozemkového úřadu nebylo. Z přípisu tedy nejde seznat úplný věcný obsah rozhodnutí pozemkového úřadu. Fikce doručení opomenutému účastníkovi tak nemohla nastat.

[14] Vzhledem ke komplikovanosti restituční kauzy a vzhledem k tomu, že je namítána nicotnost rozhodnutí pozemkového úřadu, stěžovatelé jen na základě přípisu katastrálního úřadu účinnou možnost se bránit neměli.

[15] Možnost seznámit se s rozhodnutím měli poprvé až dne 18. 4. 2008, kdy mohli nahlédnout do soudního spisu v rámci řízení u Okresního soudu v Příbrami, kde bylo rozhodnutí založeno. Tímto okamžikem tedy počíná běžet lhůta k podání žaloby. Jelikož protinávrh žalobců na vyslovení nicotnosti v civilním sporu byl podán dne 30. 5. 2008, byla dvouměsíční lhůta k podání žaloby zachována

[16] Stěžovatelé navíc potřebují do spisu nahlédnout a ověřit možné nezákonnosti, např. zda nedošlo k uplatnění restitučního nároku opožděně, zda byla splněna podmínka občanství restituentů. Pokud by stěžovatelé byli účastníky správního řízení a byli by seznámeni s podklady, tak by rozhodně na tyto nezákonnosti upozornili. Bez této možnosti se naopak nemohli proti rozhodnutí pozemkového úřadu účinně bránit.

[17] V převážné části zbytku kasační stížnosti stěžovatelé vyjmenovávají důvody, pro které dle nich napadené správní rozhodnutí nemůže obstát. Je dle nich v rozporu s právními předpisy či judikaturou. Rovněž se zakládá na špatném skutkovém zjištění. Stěžovatelé vyjadřují pochybnost o splnění restitučních podmínek restituenty.

[18] Svoji další námitkou stěžovatelé směřují proti určení okamžiku podání žaloby domáhající se vyslovení nicotnosti. Krajský soud nesprávně jako datum podání návrhu na vyslovení nicotnosti stanovil den 20. 4. 2010 z důvodu, že tento den byl podán návrh na

vyslovení nicotnosti. Naopak protinávrh dle části páté o. s. ř. ze dne 30. 5. 2008 dle krajského soudu návrh na vyslovení nicotnosti neobsahoval. K tomu stěžovatelé uvádí, že žalobním petitem protinávruhu z roku 2008 se domáhali toho, aby soud vyslovil, že osoby zúčastněné na řízení nejsou spoluvlastníky nemovitosti, a aby tímto rozhodnutím soudu bylo nahrazeno rozhodnutí pozemkového úřadu. Domáhali se tedy odklizení rozhodnutí pozemkového úřadu. Toho lze přitom dosáhnout například i vyslovením nicotnosti. Na nicotnost rozhodnutí navíc v průběhu celého řízení od roku 2008 ve svých podáních poukazovali. Následně stěžovatelé vyjmenovávají více jak tucet okamžiků, ve kterých nicotnost již od roku 2008 před soudem namítali.

[19] Další kasační námitkou stěžovatelé brojí proti tomu, že krajský soud vůbec posuzoval včasnost podání jejich žaloby. Návrh na nicotnost dle § 78 odst. 2 s. ř. směřuje proti nejtěžším vadám rozhodnutí a je tedy možné ho podat kdykoliv, třeba i několik desítek let po vydání rozhodnutí.

[20] Svoji poslední kasační námitkou stěžovatelé upozorňují na zmatečnost řízení před krajským soudem z důvodu nesprávného obsazení senátu. V začátku řízení byla předsedkyní senátu JUDr. Olga Stránská, z napadeného usnesení o odmítnutí návrhu však vyplývá, že senát rozhodoval ve složení JUDr. Milan Podhrázký, jako předseda, a Mgr. Jitka Zavřelová a Mgr. Petr Šuránek, jakožto soudci. Senát tak v rozporu s rozvrhem práce opustila jeho předsedkyně JUDr. Stránská, a to bez jakékoli zmínky ve spise. Senát tak byl nesprávně obsazen, což zakládá zmatečnost řízení před krajským soudem.

[21] Závěrem své stížnosti navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření osob zúčastněných na řízení ke kasační stížnosti a následná replika stěžovatelů

[22] Osoba zúčastněná na řízení 1) se ve svém vyjádření ztotožnila se závěry krajského soudu. Stěžovatelé věděli o napadeném rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu z přípisu katastrálního úřadu. Z judikatury požadavek seznámení s kompletními podklady pro vydání rozhodnutí nevyplývá. Dále osoba zúčastněná na řízení vyjádřila přesvědčení, že i kdyby žaloba byla podána včas, tak stěžovatelům chybí aktivní legitimace.

[23] Osoba zúčastněná na řízení 2) uvedla, že vyslovit nicotnost rozhodnutí nelze z mnoha důvodů. Předně je žaloba podána opožděně, o čemž pravomocně rozhodl již soud v občanském soudním řízení. Dále je tato žaloba ve správním soudnictví nepřipustná, neboť příslušný pro tento typ sporu je právně civilní soud, který již žalobu pravomocně odmítl. Další důvod nepřipustnosti žaloby je z důvodu nevyčerpání opravných prostředků ve správním řízení.

[24] Osoby zúčastněné na řízení shodně navrhly kasační stížnost zamítnout.

[25] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[26] Ve své replice stěžovatelé korigují některá vyjádření osob zúčastněných na řízení. Žaloba byla v občanském soudním řízení odmítnuta pro nedostatek aktivní legitimace,

nikoli pro její opožděnost. Navíc je věc nyní u Nejvyššího soudu. Další pasáže této repliky, stejně tak jako další následující podání účastníků řízení, již další relevantní argumenty pro posouzení této kasační stížnosti nepřinášejí.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[28] Kasační stížnost je důvodná.

[29] Otázka předestřená před kasačním soudem v tomto řízení je zda krajský soud správně posoudil návrh na vyslovení nicotnosti rozhodnutí pozemkového úřadu jako návrh opožděný. Pro posouzení této otázky je třeba určit dva okamžiky. Od kdy běží lhůta k jejímu podání a kdy byla žaloba podána. Prvnímu tomuto okamžiku se soud věnoval v části IV. A, druhému pak v části IV. B. Následně se soud zabýval námitkou zmatečnosti řízení před krajským soudem (část IV. C).

IV. A) K počátku běhu lhůty k podání žaloby

[30] Ohledně okamžiku počátku běhu lhůty k podání žaloby krajský soud uvedl, že tento okamžik nastal v listopadu 2007, kdy stěžovatelé byli zpraveni o existenci a obsahu správního rozhodnutí přípisem katastrálního úřadu.

[31] Stěžovatelé naopak namítají, že lhůta k jejímu podání vlastně ještě nezačala běžet, neboť jim ještě nebyla dána účinná možnost se proti správnímu rozhodnutí bránit. Neznají totiž podklady vydaného rozhodnutí.

[32] Dle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu proti rozhodnutí podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem.

[33] Předně je třeba odmítnout názor stěžovatelů, že by se tato lhůta neaplikovala při žalobě namítající nicotnost správního rozhodnutí (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2014, č. j. 6 As 96/2014 – 31 či ze dne 17. 3. 2005, č. j. 7 Afs 17/2005 – 42).

[34] Ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. však neupravuje otázku, od kdy tato lhůta běží v případě žalobců, kterým rozhodnutí správního orgánu nebylo doručeno. S touto otázkou se vypořádala až následná soudní praxe. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, 1838/2009 Sb. NSS, konstatoval, že v tomto případě nastane fikce oznámení rozhodnutí žalobci k okamžiku faktického oznámení rozhodnutí. Za toto oznámení je třeba považovat okamžik, k němuž je bezpečně a bez rozumných pochyb zjištěno, že osoba seznala úplný obsah rozhodnutí co do jeho

identifikačních znaků i věcného obsahu, zásadně tedy rovnocenně tomu, jako by mu bylo rozhodnutí řádně oznámeno. Účastník se s rozhodnutím musí seznámit prokazatelně a v rozsahu potřebném pro účelnou obranu proti němu. Nepostačí přitom, aby osoba o faktu existence rozhodnutí věděla, ani povědomost o tom, že řízení probíhalo.

[35] Stěžovatelé argumentují, že jelikož jim nebylo umožněno nahlédnout do správního spisu a seznámit se tak s podklady napadeného rozhodnutí, možnost účinně se proti němu bránit ještě nenastala. Proto lhůta k podání žaloby ještě nezačala běžet.

[36] S tímto argumentem stěžovatelů Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Stěžovatelé svojí žalobou ve správním soudnictví napadají rozhodnutí pouze z důvodu jeho nicotnosti. Nicotnost představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími a nejtěžšími. Jedná se o na první pohled zjevné vady správního aktu. Rozhodnutí, které jimi trpí, je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není „běžným“ rozhodnutím nezákonným, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 13. 5. 2008, sp. zn. 8 Afs 78/2006, 1629/2008 Sb. NSS). Nicotnost správního rozhodnutí přitom správní soud zkoumá z úřední povinnosti (§ 76 odst. 2 s. ř. s.).

[37] Za situace, kdy stěžovatelé žalobou ve správním soudnictví napadají (a napadat mohou, srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 5. 3. 2012, č. j. Konf 53/2011 - 25, 2644/2012 Sb. NSS) pouze nicotnost správního rozhodnutí, přístup k podkladům tohoto rozhodnutí k účinné obraně není třeba. Vady nicotnosti jsou vadami typově natolik zřejmými, že jejich seznání je možné i jen se znalostí napadeného správního rozhodnutí. Navíc za situace, kdy soud musí přezkoumávat nicotnost správního rozhodnutí z moci úřední, není po žalobci ohledně tvrzené nicotnosti vyžadována detailní a vyčerpávající argumentace a přezkum nicotnosti soudem se tak neomezuje jen na žalobcem tvrzené důvody nicotnosti.

[38] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že názoru stěžovatelů, že k jejich účinné obraně proti rozhodnutí bylo třeba seznámení se podklady pro vydání napadeného správního rozhodnutí nelze přisvědčit. K podání žaloby proti nicotnosti postačí pouhé seznámení se s tímto rozhodnutím. Klíčovou otázkou pro posouzení, kdy začala lhůta k podání žaloby běžet, je tedy otázka, kdy byli stěžovatelé s rozhodnutím seznámeni.

[39] Krajský soud uvedl, že *„jak plyne z usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2012, č. j. 28 Co 151/2011-544, a účastníky to nebylo rozporováno, o napadeném rozhodnutí byli žalobci vyrozuměni na základě přípisu Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 13. 11. 2007, č. j. 2011-974/2007-1. Nejpozději v listopadu roku 2007 tak žalobci seznali úplný obsah napadeného rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu.“*

[40] Civilní krajský soud, na který správní krajský soud odkazuje, přitom ve svém rozhodnutí uvedl, že *„[z] obsahu podané žaloby, včetně připojených příloh uvedených ve svazku „neoprávněné restituce rodiny C.-M. na Dobříšsku“, vyplývá, že žalobci o restitučním řízení vedeném u Pozemkového úřadu v Příbrami věděli, v tomto řízení se domáhali účastenství a o vydaném rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 24. 10. 2006 byli vyrozuměni, a to nepochybně na základě [přípisu katastrálního úřadu]...“*

[41] Dle kasačního soudu závěr krajského správního soudu o tom, že stěžovatelé seznali úplný obsah správního rozhodnutí na základě přípisu katastrálního úřadu, nemá dostatečnou oporu ve skutkových zjištěních učiněných soudem. Není totiž možné přejímat závěry civilního soudu ohledně podání účastníků bez současného vyžádání si předmětného spisu a ověření obsahu v něm založených podání. Krajský soud pochybil, když své závěry opřel pouze o narativní část rozsudku krajského soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení. Rozsudku, který byl nadto následně k dovolání stěžovatelů Nejvyšším soudem zrušen.

[42] Z tohoto rozsudku navíc ani fakt, že stěžovatelé byli s obsahem rozhodnutí v listopadu roku 2007 seznámeni, neplyne. Pouze se tam uvádí, že se stěžovatelé dozvěděli *o rozhodnutí*, nikoli *o jeho obsahu*. Závěry nelze činit ani z toho, že tuto skutkovou rekapitulaci následně stěžovatelé „nesporovali“. Stěžovatelé totiž podali dovolání k Nejvyššímu soudu, kde uplatnili právní argument, že fikci doručení v občanském soudním řízení není možné vůbec uplatnit, ale naopak že lhůta k podání civilní žaloby začíná běžet až perfektním formálním doručením správního rozhodnutí. Tyto argumenty by v případě úspěchu činily okamžik neformálního seznání obsahu rozhodnutí naprosto irelevantním. Uplatněný právní argument skutečně nakonec úspěšný byl a Nejvyšší soud rozhodnutí nižších soudů zrušil. Jelikož svojí právní argumentací stěžovatelé učinili pasáž rozhodnutí krajského civilního soudu irelevantní, nelze z faktu, že proti ní explicitně nic nenamítali, dovozovat akceptaci v ní obsažených tvrzení.

[43] Jediná relevantní skutečnost pro počátek běhu lhůty zřejmá ze soudního spisu je, že stěžovatelé byli přípisem katastrálního úřadu ze dne 13. 11. 2007 s existencí správního rozhodnutí seznámeni.

[44] Dle Nejvyššího správního soudu však tento přípis fikci doručení rozhodnutí nezakládá. Přípis informuje o spisové značce rozhodnutí a o jeho důsledcích - výmazu vlastnického práva stěžovatelů a zápisu vlastnického práva osob zúčastněných na řízení k předmětnému pozemku. Sdělení těchto informací nenaplnuje výše uváděné požadavky pro stanovení fikce doručení. Stěžovatelé totiž z tohoto přípisu neseznali věcný obsah správního rozhodnutí. Z přípisu není například zřejmé, na základě jaké právní úpravy bylo správní rozhodnutí vydáno nebo z jakých skutkových důvodů.

[45] Závěr krajského soudu o tom, že tento přípis katastrálního úřadu stanovil počátek běhu lhůty pro podání správní žaloby je nesprávný.

IV. B) K okamžiku uplatnění návrhu na prohlášení nicotnosti

[46] Dále stěžovatelé tvrdili, že krajský soud nesprávně stanovil jako okamžik uplatnění návrhu na vyslovení nicotnosti až den 20. 4. 2010. Dle stěžovatelů k namítnutí nicotnosti došlo již dříve, a to jak protinávrhem ze dne 30. 5. 2008, kterým se domáhali „odklizení“ správního rozhodnutí, tak i navazujícími procesními úkony.

[47] Dle § 72 dost. 3 s. ř. s. jestliže soud rozhodující v občanském soudním řízení zastavil řízení proto, že šlo o věc, v níž měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, může ten, kdo takovou žalobu v občanském soudním řízení podal, podat u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní

moci rozhodnutí o zastavení řízení. V takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

[48] Krajský soud správně konstatoval, že lhůta v první větě tohoto ustanovení byla stěžovateli zachována. Žalobce však činí předmětem kasačních námitek aplikaci věty druhé, tedy otázku, kdy žaloba na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení došla.

[49] Otázka, kdy byl návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí uplatněn, je otázkou, která při odmítání žaloby pro opožděnost musí být s jistotou zodpovězena. Zároveň je to otázka, o které si krajský správní soud musí udělat závěr sám. Krajský soud však převzal závěry Okresního soudu v Příbrami vyjádřené v rozhodnutí ze dne 5. 11. 2010, č. j. 14 C 53/2008-783 o tom, že návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí byl stěžovateli uplatněn až dne 20. 4. 2010.

[50] Stěžovatelé přitom v kasační stížnosti uvádí výčet svých podání určených soudu v občanském soudním řízení, která byla učiněna již před dnem 20. 4. 2010 a které je dle nich třeba posuzovat jako návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí. Tvzení zpochybňují závěry krajského soudu ohledně opožděnosti podání návrhu na vyslovení nicotnosti, konkrétně ohledně toho, ke kterému okamžiku byl návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí materiálně uplatněn. Přitom tato nová tvrzení nelze považovat za nepřípustná z důvodu, že by se jednalo tzv. novoty (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud totiž žalobu usnesením odmítl a stěžovatelé tak neměli možnost argumenty ohledně včasnosti jejich návrhu uplatnit.

[51] Krajský soud rozhodující ve správním soudnictví musí sám rozhodné skutečnosti ověřit ze spisu civilního soudu a nemůže pro účely posouzení včasnosti žaloby ve správním soudnictví bez dalšího převzít hodnocení civilního soudu ohledně obsahu procesních podání stěžovatelů v řízení před ním. Dle § 72 odst. 2 s. ř. s., věty druhé, je totiž důležitý okamžik, kdy návrh skutečně došel soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení, nikoliv kdy mu došlo podání, který jako návrh na vyslovení nicotnosti posoudil. Krajský soud tak musí zkoumat, kdy došlo k materiálnímu uplatnění návrhu na vyslovení nicotnosti. Tuto otázku v předešlém řízení totiž nezjistil tak, aby o ní nebyly důvodné pochybnosti.

[52] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že krajský soud s jistotou nezjistil ani počátek běhu lhůty k podání správní žaloby proti rozhodnutí, ani okamžik podání tohoto návrhu. Přitom při odmítnutí žaloby pro opožděnost je soud povinen zcela jednoznačně prokázat, že návrh byl podán opožděně (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82).

[53] Námitka nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu je proto důvodná.

IV. C) K nesprávnému obsazení senátu krajského soudu

[54] Svoji poslední kasační námitkou stěžovatelé upozorňují na zmatečnost řízení před krajským soudem z důvodu nesprávného obsazení senátu.

[55] Tato námitka není důvodná.

[56] Senát krajského soudu totiž rozhodoval ve správném složení dle rozvrhu práce. Dle tohoto dokumentu byla původně předsedkyní senátu 46 A JUDr. Olga Stránská. Právě projednávaná věc přitom byla přidělena jako soudci zpravodaji členovi senátu JUDr. Milanovi Podhrázkému. Změna rozvrhu práce účinná od 1. 6. 2013 však stanovila, že věci v soudním oddělení 46 A přidělené JUDr. Milanu Podhrázkému jako členovi senátu a neskončené do 31. 5. 2013 dokončí tento soudce jako předseda senátu. Změna rozvrhu práce spočívající např. i v přerozdělení již napadlých věcí, je přitom možná, je-li provedena transparentním způsobem (viz rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2005, č. j. 6 As 26/2003 - 166, 764/2006 Sb. NSS).

[57] Dle rozvrhu práce platného v době rozhodnutí krajského soudu byli zbylí členové senátu 46 A soudci JUDr. Věra Šimůnková, Mgr. Petr Šuránek, JUDr. Dalila Marečková, JUDr. Olga Stránská a Mgr. Jitka Zavřelová. V případě nepřítomnosti jednoho z členů senátu rozhodujících konkrétní věc, může tento člen být zastoupen jiným členem senátu. Jak správně uvádí stěžovatel, JUDr. Olga Stránská čerpala v době rozhodnutí této věci dovolenou. Zasedl-li tedy senát ve složení JUDr. Milan Podhrázký, jakožto předseda, a členové senátu Mgr. Jitka Zavřelová a Mgr. Petr Šuránek, složení rozhodujícího senátu bylo v souladu s rozvrhem práce. Členka senátu JUDr. Olga Stránská totiž byla z důvodu své nepřítomnosti správně zastoupena jiným členem senátu 46 A.

[58] Námitka zmatečnosti řízení před krajským soudem je nedůvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[59] Z důvodu nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu stěžovatelů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že napadené rozhodnutí soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení krajský soud znovu posoudí včasnost návrhu stěžovatelů. Bude se zabývat tím zda a popřípadě jakým okamžikem začala lhůta k podání žaloby ve správním soudnictví běžet. Rovněž se bude zabývat i tím, k jakému okamžiku byl návrh na vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí uplatněn.

[60] V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[61] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2015

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu